

mr.sc. Tamara Plastić
Klesarska škola Pučišća

IZVJEŠĆE S XX SIMPOZIJA KAMENARSTVA

U periodu od 9. do 11. svibnja u Pučišćima na otoku Braču u organizaciji Klesarske škole održavao se XX simpozij kamenara. Ovo tradicionalno događanje, jedino takve vrste u Hrvatskoj, već godinama je nezaobilazna adresa mnogih domaćih i stranih relevantnih subjekata industrije kamena, restauratora, konzervatora i arhitekata.

Slika 1: Predavanja na simpoziju, uz simultani prijevod na nekoliko stranih jezika, praćena su sa zanimanjem

Kao i proteklih godina, osim razmjene živih i praktičnih iskustava, sklapanja i obnavljanja poslovnih i prijateljskih veza, održano je više stručnih i informativnih predavanja s tematikom branja, obrade, ugradnje i restauracije kamena. Također uvijek su aktualne i informacije o važećoj zakonskoj regulativi vezanom za djelatnost.

Unatoč problemima u gospodarstvu koji se neminovno reflektiraju i na industriju kamena broj sudionika simpozija iz Hrvatske nije bio značajnije manji u odnosu na prethodne godine. Nešto manje je bilo sudionika iz drugih zemalja.

Simpozij je pozdravnim govorom i toplom dobrodošlicom otvorio g. Tonči Vlahović, dipl.ing., ravnatelj Klesarske škole i idejni začetnik i duša ovog tradicionalnog okupljanja kamenara.

Dr.sc. Radoslav Bužančić prezentirao je saznanja o najnovijim otkrićima vezanim za povijesni i društveni kontekst arhitekture Katedrale sv. Dujma.

Slika 2: Dr.sc Radoslav Bužančić o arhitekturi Katedrale Sv. Dujma

Primjenu autohtonog arhitektonsko-građevnog kamena u izgradnji i uređenju Zapadne obale u Splitu, svojim je predavanjem uz puno autentičnih fotografija sa gradilišta tijekom trajanja projekta, skica i nacрта, aktualizirao arhitekt mr.sc. Nenad Mikulandra uz asistenciju mladih arhitektica iz njegova projektnog tima.

Slika 3: Arhitekt mr.sc. Nenad Mikulandra – glavni projektant na projektu Zapadne obale u Splitu

O mogućnostima korištenja Europskih strukturnih fondova u periodu 2014.-2020. sudionike je informirala gđa. Ivona Lučić, dipl. ing., koja je u Hrvatskoj gospodarskoj komori u Splitu zadužena upravo za ovu problematiku.

Slika 4: Gđa. Ivona Lučić održala je predavanje o strukturnim fondovima i mogućnosti njihova korištenja

Puno je pozornosti izazvalo predavanje g. Davora Ćuka, dipl.ing., dugogodišnjeg zaposlenika u marketingu i prodaji mnogih eminentnih talijanskih kamenarskih tvrtki o trendu ponude i potražnje kamena na svjetskom tržištu. G. Ćuk ustvrdio je kako se talijansko tržište opet okreće hrvatskom kamenu. Po njegovim riječima to bi tržište moglo konzumirati cjelokupnu sadašnju proizvodnju blokova, ali po nekim procjenama i višestruko veću. Izvoz blokova neminovan je radi dugogodišnjeg zanemarivanja ili nemogućnosti ulaganja naših kamenara u skupe strojeve za obradu kamena odnosno poznate nadmoći Italije na ovom području.

Slika 5: G. Davor Ćuk o trendovima na tržištu kamena

Razlog ovome trendu jest okretanje Španjolske i drugih velikih izvoznika tržištu Istoka, ali i boljoj kvaliteti hrvatskog kamena koji uglavnom ne traži dodatne zahtjeve za reziniranjem i armiranjem. Možda bi ovaj potonji razlog ipak bio dobra osnova za mogućnost plasmana i određenog udjela proizvoda s dodanom vrijednošću.

Predstavnik talijanske tvrtke Pellegrini Meccanica spa, g. Gianluigi Biasco upoznao je sudionike s najnovijim trendovima u tehnologiji dijamantnih pila i s različitim modelima strojeva dostupnih na tržištu.

Slika 6: Predstavnik talijanske tvrtke Pellegrini Meccanica spa upoznao je sudionike s novim modelima dijamntnih pila za vađenje i obradu kamena

Prof.dr.sc. Ivan Tomašić, dipl.ing.rud. sa RGN Fakulteta u Zagrebu govorio je o potencijalima srednje do jako razlomljenih ležišta prirodnog kamena koji bi se mogli bolje iskoristiti ako bi se s više pažnje pristupalo razradi tehnologije vađenja kamena s obzirom na strukturu i orijentaciju prirodnih diskontinuiteta. Ovime bi se reducirala količina jalovine u kamenolomima arhitektonsko-građevnog kamena koja bi u zavisnosti od geometrijskih karakteristika našla svoju primjenu u nizu različitih proizvoda od tombolona za različite nasipe i brane, preko klesarije do agregata. Naravno uz očekivanje dodatnih ekonomskih i okolišnih koristi za kamenolom i zajednicu.

Slika 7: Prof. dr.sc. Ivan Tomašić govorio je o potencijalima srednje do jako razlomljenih ležišta

Gđa. Snježana Đuričić, dipl.ing.građ, iz Ministarstva graditeljstva i prostornog planiranja održala je predavanje o novom konceptu Zakona o prostornom uređenju i gradnji prema kojem bi se radi sadašnje opširnosti tematike odvojile kao posebne cijeline Zakon o prostornom planiranju, Zakon o gradnji i Zakon o građevinskoj i urbanističkoj inspekciji. Cilj bi bio jednostavnije praćenje i snalaženje čemu bi posebno doprinio novi koncept informatizacije sustava.

Slika 8: Gđa. Snježana Đurišić predstavila je novi concept Zakona o prostornom uređenju

O načinima izdavanja lokacijskih dozvola, poboljšanjima u postojećem sustavu, govorila je gđa. Ljiljana Bošnjak, dipl.ing.arh., također iz Ministarstva graditeljstva i prostornog planiranja.

Slika 9: Gđa. Ljiljana Bošnjak govorila je o novostima vezanim za izdavanje lokacijske dozvole za eksploatacijska polja

Kratki uvod u novi Zakon o rudarstvu, kao najavu teme okruglog stola, dao je dr.sc. Dragan Krasić, dipl.ing.rud. iz Ministarstva gospodarstva.

Slika 10: Dr.sc. Dragan Krasić osvrnuo se na novosti i izmjene zakonske regulative

U sklopu simpozija održan je i sastanak Grupacije proizvodnje i prerade arhitektonsko-građevnog kamena u organizaciji HGK. Na sastanku je najavljen izbor novoga predsjednika Grupacije, a diskutiralo se i o mogućim novim kandidatima.

Gosp. Ivan Miličić najavio je i početak rada na izradi Kataloga tvrtki u proizvodnji arhitektonskog kamena Republike Hrvatske u okviru projekta „Kamen je vječan“. Upućen je poziv svim vlasnici kamenoloma da podacima i fotografijama popune obrasce koji će im biti dostavljeni.

Na sastanku grupacije g. Tonči Vlahović govorio je o potrebi uvođenja praktične nastave ugradnje kamena u okviru programa koji se izučavaju u Klesarskoj školi. Posebno je naglasio mogućnosti, potrebe i prednosti obrazovanja rudarskih tehničara koji se specijalizirano u ovoj školi obrazuju za rad u eksploataciji prirodnog kamena kao specifične grane rudarstva. Nažalost mora se konstatirati činjenica da za ovaj program od njegova odobrenja 2010 godine nije bilo interesa iako je potreba za rudarskim tehničarima u kamenolomu zakonom propisana. Ipak, ove godine škola je putem e-upisa primila nekoliko prijava i za ovaj smjer.

Mr.sc. Tamara Plastić na sastanku je prezentirala dva EU projekta u kojima kao partner sudjeluje Klesarska škola. Projekt STONEPLACING osim Klesarske škole okupio je respektabilne članove konzorcija iz EU: Deutscher Naturwerkstein-Verband–DNV (Njemačka); Asesoramiento, Tecnología e Investigación, S.L. (Španjolska); Asociación Empresarial de Investigación Centro Tecnológico del Mármol y la Piedra (Španjolska); Euroroc (krovna EU organizacija industrije kamena); Association Ouvrière des Compagnons du Devoir du Tour de France (Francuska); Göinge Utbildningscenter (Švedska), S.C. Concept Consulting, SRL (Rumunjska).

Cilj ovoga projekta jest poboljšanje kvalificiranosti i zapošljivosti radnika na ugradnji kamena primjenom zajedničkog evropskog kurikulumu podržanog ICT alatima. Na ovaj način želi se, između ostalog, osigurati poboljšanje kvalitete i vremenska trajnost ugrađenog kamena.

Klesarska škola zadužena je za predlaganje načina ugradnje klesarskih elemenata: balustara, lukova, stupova, klesanaca. Ovime je našoj školi izraženo veliko povjerenje i odano priznanje. Također škola

sudjeluje i u svim drugim aktivnostima, a za školu je posebno važna aktivnost izrade kurikuluma za montažere i njegova testiranja u nastavi.

Projekt pod nazivom SAFEQU ima za cilj poboljšanje zaštite rada u kamenolomima. Osim Klesarske škole na projektu sudjeluju: The Finnish Natural Stone Association (Finska), Centro Tecnológico del Marmol (Španjolska), Saimaa University of Applied Sciences (Finska), Friedrich-Weinbrenner-Gewerbeschule (Njemačka). Temeljem prikupljenih podataka o zakonskoj regulativi zaštite na radu u zemljama sudionicama projekta i definiranja kritičnih točaka u procesu eksploatacije pristupit će se izradi 3D animacija kao osnovnog komunikacijskog alata razumljivog svim korisnicima. Ove animacije s definiranim ključnim kritičnim točkama, najčešćim opasnostima i za te situacije propisane načine ponašanja u skladu s pravilima sigurnosti na radu biti će dostupne putem WEB-a. Također će se testirati i upotrebljavati u Klesarskoj školi kao pomoćni alat u edukaciji učenika.

Slika 11: Predavanje gđe. Tamare Plastić o započetim EU projektima u kojima sudjeluje Klesarska škola

Nakon sastanka Grupacije održan je okrugli stol na temu: Zakon o rudarstvu, Rudarska inspekcija-nelegalna eksploatacija.

Zadnjega dana simpozija organizirano je razgledavanje radionice Klesarske škole te ručak za sudionike simpozija na Vidovoj gori, najvišem vrhu otoka Brača.